T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 545
KARAR NO : 2015 / 572
KARAR TR : 28.09.2015

ÖZET: Davacıların murisinin içinde bulunduğu aracın, yoldaki mıcırın temizlenmemesi ve henüz yol yapımının ikmal edilmeden yolun trafiğe açılması sonucu kaza yapması ile meydana gelen tek taraflı trafik kazası sonucu hayatını kaybetmesi sebebiyle, davacıların uğradığı zarar karşılığı manevi tazminatın davalıdan tazmini istemi ile açılan davanın; 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. Maddesi gereğince ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : Kendi adına asaleten Z.B. ve M.E.A.'a velayeten annesi E.K.A.
Vekili : Av.M.A.
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av.Y.P.
İhbar Olunan : A. İnş.San ve Tic.Ltd.Şti – K.Z.İ.
Vekili : Av.A.A.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili Emine Kurt Aydın'ın eşi Faysal Aydın'ın resmi araç görev formundan da anlaşılacağı üzere Bitlis ilinde bulunan fondan yardım alan evlerin kontrolü ve Bitlis Ahlat Selçuklu Mezarlığı müze karşılama merkezini kontrol etmek amacıyla 29.11.2012 tarihinde 34 HU 7898 plakalı araçla yola çıktığını, tek taraflı trafik kazası sonucu hayatını kaybettiğini, kazanın olduğu mahalde yoldaki mıcırın temizlenmemesi ve henüz yol yapımının ikmal edilmeden yolun trafiğe açılmasının kazanın oluşumunda rol oynadığını belirterek; müteveffanın çocuğu olan Muhammed Emin Aydın için 25.000 TL, müteveffanın çocuğu Zeynep Beren Aydın için 25.000 TL, müteveffanın eşi olan Emine Kurt Aydın için 50.000 TL, toplam 100.000 TL manevi tazminatın kazanın olduğu tarih olan 29.11.2012 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Diyarbakır 3.İdare Mahkemesi: 06.03.2014 gün ve 2014/199 Esas, 2014/255 Karar sayılı kararı ile: "19.01.2011 günlü ve 27820 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Tebligat Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 14.maddesi ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 110. maddesinde değişikliğe gidilerek, işleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davalarının, adli yargıda görüleceği kurala bağlandıktan sonra, yine aynı Kanunun 15. maddesi ile 2918 sayılı Kanuna Geçici 21. madde eklenerek, bu Kanunun 110'uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmünün yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek idare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Dava dilekçesi ve eklerinin incelenmesinden, Silvan-Batman karayolunun Başdeğirmen Köyü mevkisinde 29.11.2012 tarihinde meydana gelen trafik kazasında 34 HU 7898 plakalı araçta bulunan davacıların murisi Faysal Aydın'ın ölümünde davalı kurumun ilgili mevzuatta yer alan gerekli önlemleri almadığı gerekçesiyle kusuru bulunduğundan bahisle uğranılan manevi zararlara karşılık 100.000,00-TL tazminata hükmedilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda alıntısı yapılan Kanun hükmü uyarınca, 2918 sayılı Kanun'dan doğan sorumluluk davalarında adli yargının görevli olduğu, uyuşmazlığın çözümünde davalı kurumun anılan Kanun'dan doğan bir sorumluluğunun bulunup bulunmadığının Adli yargı yerince araştırılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde 6099 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikle, işleteni veya sahibi devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davalarının, adli yargıda görüleceği açıkça belirtilmiş olması karşısında, uyuşmazlığa konu edilen davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim benzer konuda açılan davada görevli yargı yerinin 'adli yargı' olduğuna ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07.02.2011 tarih ve E:2010/211, K:2011/24 sayılı kararı ile buna benzer bir çok kararı bulunmaktadır

Açıklanan nedenlerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine" karar vermiş, verilen karar davacı vekiline 18.04.2014 tarihinde tebliğ edilmiş, davalıya tebliğ edildiğine dair dosyada herhangi bir bilgi ve belgenin olmadığı görülmekle, kararın kesinleşip kesinleşmediği mahkemesinden sorulmuş olup, Diyarbakır 3. İdare Mahkemesi bila tarih ve 2014/199 Esas sayılı yazı cevabında kararın kesinleştiğini bildirilmiştir. Davacı vekili bu kez aynı taleplerle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Diyarbakır 5.Asliye Hukuk Mahkemesi:09.04.2015 gün ve 2014/936 Esas, 2015/108 Karar sayılı kararında aynen; "Tüm dosya kapsamına göre;davacı,davalı Karayolları Genel Müdürlüğü'nü hizmet kusuru nedeniyle dava

etmiştir.Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan davalı kamu hizmeti sırasında verdiği zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildir.İdari karar ve eylemlerden doğan zararlar niteliğinde bulunan zararın ödetilmesi istekleri 11.2.1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihatı Birleştirme Kararında değinildiği üzere tam yargı davasının konusunu oluşturur.Bu davaların ise 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. maddesi hükmünce idari yargı yerinde açılması gerekir.Bu nedenle dava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddi gerekmiş" şeklindeki gerekçesi ile dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermiş, verilen karar davacı vekiline 12.05.2015 tarihinde, davalı vekiline 27.04.2015 tarihinde tebliğ edilmiş olup, tarafların kararı temyiz etmemesi üzerine karara şerh edildiği üzere 28.05.2015 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı vekili adli ve idari yargı yerlerince verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.09.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; 2918 sayılı Yasa'dan kaynaklanan sorumluluk davasında adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, davacı vekilinin istemi üzerine, adli yargı dosyasının son görevsizlik kararını veren mahkemece, idari yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN'un adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların murisi Faysal Aydın'ın; Bitlis ilinde bulunan fondan yardım alan evlerin kontrolü ve Bitlis Ahlat Selçuklu Mezarlığı müze karşılama merkezini kontrol etmek amacıyla 29.11.2012 tarihinde, 34 HU 7898 plakalı araç ile giderken, yoldaki mıcırın temizlenmemesi ve henüz yol yapımının ikmal edilmeden yolun trafiğe açılması sonucu meydana gelen tek taraflı trafik kazası sonucu hayatını kaybetmesi sebebiyle, davacıların uğradığı zarar karşılığı toplam 100,000 TL manevi tazminatın davalıdan tazmini istemi ile açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1.maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fikra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; davanın, 29.11.2012 günü meydana gelen trafik kazasında 34 HU 7898 plakalı araçta bulunan davacıların murisinin hayatını kaybetmesi ile sonuçlanan kazada; yoldaki mıcırın temizlenmemesi, yol yapımının tamamlanmadan trafiğe açılması nedenleri ile olayda kusuru bulunan davalıdan, manevi zarara karşılık tazminat istemi ile; Diyarbakır 3.İdare Mahkemesi'nde dava açıldığı, davanın görev yönünden reddine karar verildiği, Diyarbakır 3.İdare Mahkemesi'nin bila tarih ve 2014/199 Esas sayılı cevabi yazısı ile kararın kesinleştiğinin bildirildiği, bunun üzerine davacı tarafından Diyarbakır 5.Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, Diyarbakır 5.Asliye Hukuk Mahkemesi'nce davanın görevden reddedildiği ve tarafların temyiz etmemesi üzerine kararın kesinleştiği, davacının, 2247 Sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kanunu'nun 14.maddesi uyarınca görevli yargının belirlenmesi istemi ile Mahkememize müracaat ettiği anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayrımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin

asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girdiğinden Diyarbakır 5.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 09.04.2015 gün ve 2014/936 Esas, 2015/108 Karar sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Diyarbakır 5.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 09.04.2015 gün ve 2014/936 Esas, 2015/108 Karar sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 28.09.2015 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
ÖZGÜLDÜR	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN

KARŞI OY

Somut uyuşmazlıkta, davalı Karayolları Genel Müdürlüğünün karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmali sonucu zarara neden olan kazanın meydana geldiği iddia edilmektedir.

Anayasanın 125. maddesinde; idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmıştır.

İdare kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar İdare Hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmekte ve idarenin tazmin yükümlülüğünün doğmasına yol açmaktadır.

6001 sayılı "Karayolları Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun"a göre, kamu tüzel kişiliğine sahip özel bütçeli bir kamu kuruluşu olan Karayolları Genel Müdürlüğü; karayollarını yapmak, yaptırmak, emniyetle kullanılmasını sağlamak, karayollarını onarmak, işletmek ve işlettirmekle görevli ve yetkili bulunmaktadır.

Bu bağlamda, Karayolları Genel Müdürlüğünce karayolu yapım, bakım ve işletilmesi şeklindeki kamu hizmetinin

idare hukuku ilke ve kurallarına göre yürütüleceği ve anılan Genel Müdürlüğün idari işlem ve eylemlerinden doğan uyuşmazlıkların da Anayasanın 125., 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddelerine göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği hususunda kuşku bulunmamaktadır.

Sayın çoğunluk, karayolunun yapım, bakım ve korunmasındaki ihmalden doğan zararda adli yargıyı görevli kabul eden görüşüne hukuki dayanak olarak 2918 Sayılı KTK 110/1 md. hükümlerini esas almıştır.

11.01.2011 gün 6099 Sayılı Yasa'nın 14. maddesi ile 2918 Sayılı KTK 110. maddesine eklenen 1.fikra ile "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fikra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır. " hükmü getirilmiştir.

Yapılan bu değişiklik sonucu, 2918 sayılı Yasa'dan doğan sorumluluk davalarının, işleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların neden olduğu zararlara ilişkin olanları da dahil olmak üzere adli yargıda görüleceği, zarar görenin kamu görevlisi olmasının bu Yasa hükmünün uygulanmasının önlemeyeceği ve hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Yasa hükümlerinin uygulanacağı öngörülmüştür.

Sayın çoğunluk görüşünün aksine eldeki uyuşmazlık anılan yasa hükmü kapsamında kalmamaktadır.

Zira, 2918 sayılı Kanunun 85. maddesinde açıkça belirtildiği üzere yasa motorlu araçların işletilmesinden doğan zararlar nedeniyle işletenin hukuki sorumluluğunu düzenlemektedir.

Yasa hükmünde geçen bu kanundan doğan ve adli yargıda görülmesi gereken sorumluluk davaları, 2918 Sayılı Yasa'nın 85. maddesinde düzenlenen motorlu araçların işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı araç işletenin hukuki sorumluluğuna ilişkin davalardır.

Yasa değişikliğinden önce kamu araçlarının işletilmesi nedeniyle verilen zararlardan dolayı kamu idaresinin sorumluluğunun hangi yargı kolunda görüm ve çözümü konusunda yasada bir düzenleme bulunmadığından İdari ve Adli Yargı organları arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını sonlandırmak üzere sözü geçen yasa hükmü getirilmek suretiyle kamu araçlarının verdiği zararlar nedeniyle işletenin sorumluluğunda 2918 Sayılı Yasa'nın amacına uygun olarak Adli Yargıda görüm ve çözüm esası benimsenmiştir.

Nitekim, yasa değişikliğine ilişkin Hükümet gerekçesi de getirilen yeni hükmün bu nedenle maddeye eklendiğini teyit etmektedir.

Diğer taraftan, sayın çoğunluk 2918 sayılı yasanın 110. maddesi hükmünün iptali istemi ile Anayasa Mahkemesine açılan dava sonucunda verilen yorumlu red kararlarını, karara dayanak almakta ise de bu görüşe de itibar edilmesi mümkün değildir.

Zira; "T.C. Anayasasında, Anayasa Mahkemesinin iptal veya iptal talebinin reddi dışında yorumlu red kararı verebileceğine dair bir işaret yoktur. Tersine T.C. Anayasasının 153/2 maddesi "Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu hareketle yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez." hükmü böyle bir anlayışın benimsenmemiş olduğunun kanıtı olarak kabul edilebilir. Gerçi madde iptal kararlarından bahsetmektedir, ama Anayasa koyucunun amacının Anayasa Mahkemesinin kanun koyucu gibi hareket etmesini önlemek olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Yorumlu red kararlarının ise diğer mahkemeleri, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlaması itibariyle bir çeşit pozitif kanun koyuculuk anlamına geldiğine şüphe yoktur. (Türk Anayasa Hukuku Prof. Dr. Ergun Ozbudun. Sh. 440 vd.)

Hakkında yorumlu red kararı verilen bir kanun maddesi yürürlükte kalmaya devam eder. Dolayısıyla somut olaylara uygulanır. Somut olaylarda o maddenin ne anlama geldiğine, yani nasıl yorumlanacağına, bundan sonra da Anayasa Mahkemesi değil onu uygulayacak Mahkemeler karar verir. Anayasa Mahkemesinin yorumlu red kararı verirken yaptığı yorumunun diğer mahkemeleri bağlaması mümkün değildir. Bir kanun maddesinin nasıl yorumlanacağına onu uygulayacak olan Adli-İdari ve Askeri Yargı organları karar verir. Anayasa Mahkemesi Adli, İdari ve Askeri Yargı kollarının üst mahkemesi olmadığına göre bu yargı kollarındaki mahkemelere kendi yorumunu empoze etmesi mümkün değildir. O halde Anayasa Mahkemesinin verdiği yorumlu red kararlarının kendilerinden beklenen fonksiyonu ifa edebilmeleri, diğer mahkemelerin Anayasa Mahkemesinin bu yorumlarını benimsemelerine bağlıdır. Oysa hukukumuzda, Anayasa Mahkemesi kararlarında yapılan yorumlar diğer mahkemeleri bağlamaz. Zira Anayasa Mahkemesi kararlarının bağlayıcılığı bu kararların hüküm fıkralarına münhasırdır. (Türk Anayasa Hukuku Dersleri, Kemal Gözler, sh. 444)

Keza, Sayın çoğunluğun kararını dayandırdığı T.C. Anayasasının 158. madde hükümlerinin de uyuşmazlıkta uygulama yeri bulunmamaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesinin görev ve yetkilerini düzenleyen T.C. Anayasasının 158. maddesi açık hükmünden de anlaşıldığı üzere Anayasa Mahkemesi ile diğer yargı kolları arasında olumlu veya olumsuz görev uyuşmazlığının doğması halinde Anayasa Mahkemesi görüşünün üstün tutulacağına ilişkin düzenlemenin, uyuşmazlıkta Anayasa Mahkemesinin görevlilik veya görevsizlik kararının bulunmaması, diğer yargı kolları ile arasında bir görev ihtilafının çıkmaması nedeniyle uygulanması mümkün değildir.

Açıklanan gerekçelerle uyuşmazlıkta idari yargı görevli olup, benzer ihtilaflarda da idari yargının görevli olduğu Yargıtay 4, 11, 17 Hukuk Dairelerinin istikrarlı kararlarıyla İçtihad edildiği gibi Danıştay kararlarında da uyuşmazlıkta İdari Yargının görevli olduğu benimsenmiştir. (Danıştay Onbeşinci Dairesinin E:2013/105, K:2014/177 sayı, E:2013/1757, K:2014/180 sayı, Danıştay İdari Dava Daire Daireleri Kurulunun E:2015/65, K:2015/540 sayı, vs.)

Sonuç olarak idarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlıkta adli yargıyı görevli kabul eden sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Üye
Süleyman Hilmi
AYDIN